

การศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาต่างกัน

นางอาภาภรณ์ ศิริอาคเนย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-640-8

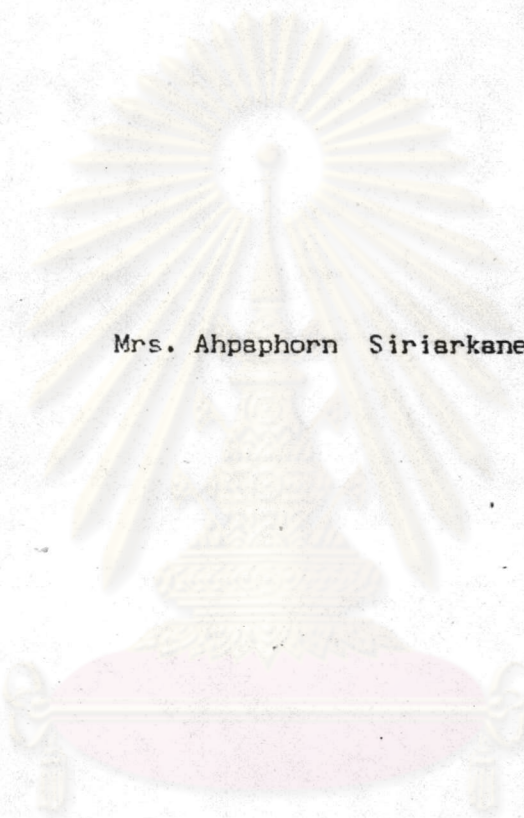
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016281

1 1030650X

2

A STUDY OF LEARNING STYLES OF MATHAYOM
SUKSA FIVE STUDENTS WITH DIFFERENT
SOCIAL STUDIES LEARNING ACHIEVEMENT

Mrs. Ahpaphorn Siriarkaney

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-640-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาแบบการ เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนวิชาสังคมศึกษาต่างกัน
โดย นาง อภาภรณ์ ศิริอาคเนย์
ภาควิชา มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วลัย พานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัญ)   คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์)   ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วลัย พานิช)   อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวิทนา อุกัยรัตน์)   กรรมการ

.....
(อาจารย์แอมจันทร์ สุวินทวงศ์)   กรรมการ

อาภากรณ์ ศิริอาคเนย์ : การศึกษาแบบการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาต่างกัน (A STUDY OF LEARNING STYLES OF MATHAYOM SUKSA FIVE STUDENTS WITH DIFFERENT SOCIAL STUDIES LEARNING ACHIEVEMENT) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. วลัย พานิช, 142 หน้า.
ISBN 974-577-640-8.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาต่างกัน และเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาต่างกัน ตัวอย่างประชากรที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 659 คน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นหลายขั้นตอน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนทั้งสิ้น 19 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามแบบการเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามแบบการเรียนของแอนโทนี กราชา และเชอร์รี่ไลช์แมน (Anthony Grasha and Sheryl Reichman) และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS*

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะแบบการเรียน 6 แบบดังนี้ แบบมีส่วนร่วม แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบอิสระ แบบแข่งขัน และแบบหลีกเลี่ยง ตามลำดับ แบบมีส่วนร่วมเป็นลักษณะการเรียนที่อยู่ในเกณฑ์สูง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบอิสระ และแบบแข่งขัน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาสูง มีลักษณะแบบการเรียน 6 แบบดังนี้ แบบมีส่วนร่วมอยู่ในเกณฑ์สูง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบอิสระ และแบบแข่งขันอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาต่ำ มีลักษณะแบบการเรียน 6 แบบ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีลักษณะแบบการเรียนโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ภาควิชา .....มัธยมศึกษา.....
สาขาวิชา .....การสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา .....2532.....

ลายมือชื่อนิติ .....
.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....
.....

AHPAPHORN SIRIARKANAY : A STUDY OF LEARNING STYLES OF
MATHAYOM SUKSA FIVE STUDENTS WITH DIFFERENT SOCIAL STUDIES
LEARNING ACHIEVEMENT. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. WALAI
PANICH, D.ED., 142 PP. ISBN 974-577-640-8.

The purposes of this study were to study the learning styles of Mathayom Suksa five students with different social studies learning achievements and to compare the learning styles of students with different social studies learning achievements. The samples consisted of 659 Mathayom Suksa five students in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, selected by stratified random sampling. The research instruments consisted of a set of questionnaire asking for the students' learning styles which the researcher modified from Anthony Grasha and Sheryl Reichman and the social studies achievement test constructed by the researcher. The obtained data were analyzed by SPSS* program.

The findings were as follows:

1. Mathayom Suksa five students had six following learning styles : participant, collaborative, dependent, independent, competitive, and avoidance. Participant learning style was rated at the high level, collaborative, dependent, independent, and competitive learning styles were rated at the medium level, and avoidance learning style was rated at the low level.

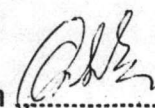
2. High social studies learning achievement students had six learning styles : participant learning style was rated at the high level, collaborative, dependent, independent and competitive learning styles were respectively rated at the medium level and avoidance learning style was rated at the low level. Low social studies learning achievement students had six learning styles which were rated at the medium level.

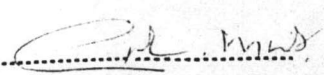
3. The students with different learning achievements had no different learning styles at 0.05 level of significance.

ภาควิชา .....มัธยมศึกษา.....

สาขาวิชา .....การสอนสังคมศึกษา.....

ปีการศึกษา ..... 2532 .....

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี ก็ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วลัย พานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ข้อคิดเห็นตลอดจน แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา และสำหรับคณะกรรมการสอบ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไข ความตรงของเนื้อหาของแบบวัดแบบการเรียน และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา นักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนในการวิจัยจำนวน 3,450 บาท และวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สามารถสำเร็จลงได้เลย ถ้าขาดความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ สาขา การสอนสังคมศึกษา รุ่น C0 ทุกท่าน และ คุณสำราญ มีแจ้ง รวมทั้งกำลังใจจากคุณเฉลิมชัย ศิริอาคเนย์ คุณแม่ และน้อง ๆ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

อภาภรณ์ ศิริอาคเนย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูป	ฉ

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำจำกัดความในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7

2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้	8
ความหมายและลักษณะของแบบการเรียนรู้	9
ความสำคัญของแบบการเรียนรู้	12
องค์ประกอบที่มีผลต่อแบบการเรียนรู้	15
ทฤษฎีเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้	17
แบบการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้	27
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้	29
การสังเคราะห์งานวิจัยเรื่องแบบการเรียนรู้	40
งานวิจัยในประเทศ	43
งานวิจัยต่างประเทศ	48

3	วิธีดำเนินการวิจัย	
	ประชากรและตัวอย่างประชากร	54
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
	การวิเคราะห์ข้อมูล	62
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
	สรุปผลการวิจัย	74
	การอภิปรายผลการวิจัย	75
	ข้อเสนอแนะ	80
	บรรณานุกรม	82
	ภาคผนวก	93
	ประวัติผู้เขียน	142

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนตัวอย่างประชากร	55
2 แสดงแบบการ เรียนและ เลขที่ข้อคำถามของแบบการ เรียน	57
3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแบบการ เรียนและ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาสังคมศึกษา ซึ่งเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร	68
4 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชา สังคมศึกษา	68
5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนแบบการ เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	69
6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนแบบการ เรียน 6 แบบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน วิชาสังคมศึกษา	70
7 เปรียบเทียบแบบการ เรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียนวิชาสังคมศึกษาต่างกัน	71
8 แสดงการวิเคราะห์ขอบเขตเนื้อหา จุดประสงค์การ เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา (ส 504) และจำนวนข้อสอบจำแนกตามระดับพฤติกรรม	120
9 การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน วิชาสังคมศึกษา (ส 504) โดยใช้สูตรคูเลอร์ ริชาร์ดสัน 20 (K R20)	127
10 การคำนวณหาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (D) ของข้อสอบแต่ละ ข้อ ในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาสังคมศึกษา (ส 504)	129
11 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบการ เรียน แบบอิสระของนักเรียน โดยส่วนรวมเป็นรายข้อ	130
12 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบการ เรียน แบบหลักเฉลี่ยของนักเรียน โดยส่วนรวมเป็นรายข้อ	132

13	แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนโดยส่วนรวมเป็นรายข้อ	134
14	แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบการเรียนรู้แบบฟังพานักเรียนโดยส่วนรวมเป็นรายข้อ	136
15	แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบการเรียนรู้แบบแข่งขันของนักเรียนโดยส่วนรวมเป็นรายข้อ	138
16	แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนักเรียนโดยส่วนรวมเป็นรายข้อ	140
17	แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนแบบการเรียนรู้ 6 แบบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำแนกตามเพศ	141

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1	ขั้นตอนของการเรียนรู้ ตามทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ คอล์บ	19
---	---	----

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย